

บทที่ 2

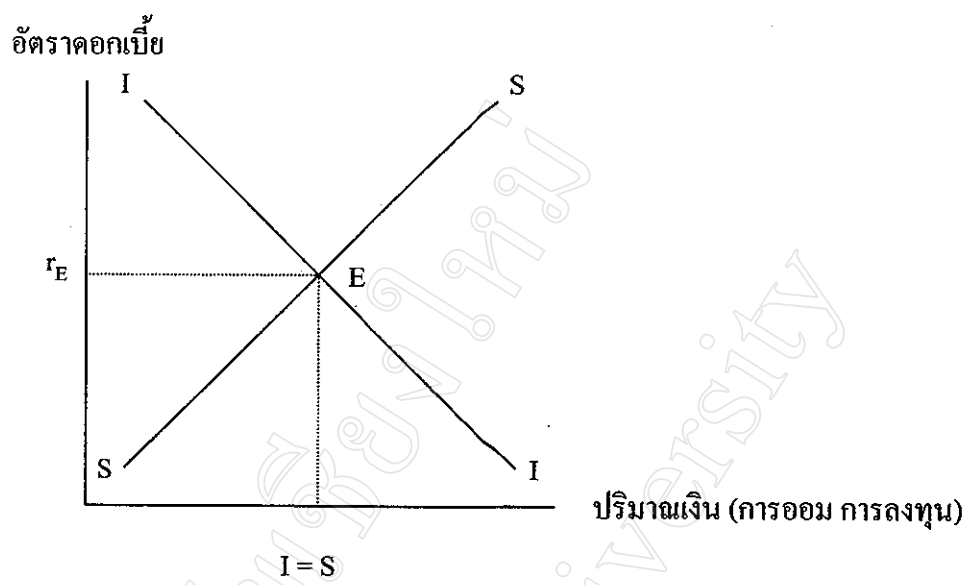
การทบทวนวรรณกรรม

2.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรของสถานีตำรวจในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ครั้งนี้ ได้อาศัยแนวคิด หลักทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาประกอบการพิจารณา ดังนี้

1) ทฤษฎีการออมและการลงทุน

ตามแนวความคิดของทฤษฎีการออมและการลงทุนของนักเศรษฐศาสตร์สำนักคลาสสิกนั้น (กัญญา กุณทีกาญจน์, 2542) เงินทำหน้าที่เป็นเพียงสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน (Medium of exchange) เท่านั้น แสดงว่าไม่มีการออม (Saving) ใด ๆ ทั้งสิ้น เพราะเงินถูกนำไปใช้จ่ายหมด แต่ถ้าเกิดการออมเกิดขึ้น แสดงว่าเงินทำหน้าที่เพิ่มขึ้น คือ ทำหน้าที่เป็น “แหล่งสะสมมูลค่า” และยิ่งเชื่อว่า ระบบเศรษฐกิจจะมีการจ้างงานเต็มที่เกิดขึ้นได้ แต่มีข้อแม้ว่า เงินออมทุกบาทนั้นจะต้องถูกนำไปใช้จ่ายในรูปของการลงทุนทั้งหมด นั่นแสดงว่าปริมาณมวลรวมจะยังคงเท่ากับซัพพลายมวลรวมอยู่ การจ้างงานเต็มที่ยังเกิดขึ้น เพราะปริมาณมวลรวมที่ลดลงโดยการออมก็จะถูกชดเชยโดยการลงทุนที่เพิ่มขึ้นในจำนวนเดียวกัน และปัจจัยที่ทำให้กลไกของการออมเท่ากับการลงทุนก็คือ อัตราดอกเบี้ย ซึ่งสามารถแสดงได้ดังรูป 2.1 ดังนี้

รูป 2.1 แสดงอัตราดอกเบี้ยดุลยภาพในตลาดเงินทุน

จากรูป 2.1 ให้แกนตั้งแทนระดับอัตราดอกเบี้ย แกนนอนแทนปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ เส้น SS คือ เส้นแสดงปริมาณการออมทรัพย์ และเส้น II คือเส้นแสดงปริมาณการลงทุนของประชาชน r_E คือระดับอัตราดอกเบี้ยดุลยภาพที่เกิดจากปริมาณการออมเท่ากับปริมาณการลงทุนพอดี ณ จุด E

นอกจากนี้ตามทัศนะของนักเศรษฐศาสตร์สำนักคลาสสิกมองว่า การออมขึ้นอยู่กับอัตราดอกเบี้ย โดยจะมีความสัมพันธ์ในเชิงบวก คือ ปริมาณเงินออมจะผันแปรตามระดับอัตราดอกเบี้ย กล่าวคือ ถ้าระดับอัตราดอกเบี้ยสูงขึ้น บุคคลหรือผู้บริโภคก็จะยินดีหรือพอใจที่จะออมเพิ่มขึ้น โดยการลดการบริโภคลง ทั้งนี้เพื่อต้องการได้รับดอกเบี้ยซึ่งเป็นผลตอบแทนของการออมที่สูงขึ้น ดังนั้นถ้าอัตราดอกเบี้ยสูงก็จะทำให้เกิดความต้องการออมมากขึ้นและทำให้เงินออมเพิ่มขึ้น ซึ่งสามารถเขียนรูปของฟังก์ชันการออมได้ดังนี้

$$S = f(r) \quad \dots(1)$$

S คือ ปริมาณเงินออมทั้งหมด (Saving)

r คือ ระดับอัตราดอกเบี้ย (rate of interest)

ส่วนการลงทุนนั้นขึ้นอยู่กับอัตราดอกเบี้ยเช่นกัน แต่จะแปรผันในทางตรงกันข้าม นั่นคือ ปริมาณการลงทุนจะแปรผกผันกับอัตราดอกเบี้ย กล่าวคือ ถ้าระดับอัตราดอกเบี้ยสูง ปริมาณการลงทุนจะลดน้อยลง แต่ถ้าระดับอัตราดอกเบี้ยต่ำลง ปริมาณการลงทุนจะเพิ่มมากขึ้น เพราะการ

ลงทุนเปรียบเสมือนความต้องการที่จะนำเงินทุนมาใช้จ่ายในการซื้อสินค้าทุน ดังนั้นอัตราดอกเบี้ยจึงเปรียบเสมือนค่าใช้จ่ายในการที่จะทำให้ได้มาซึ่งเงินกองทุน (Cost of fund) นั่นเอง ดังนั้นถ้าระดับอัตราดอกเบี้ยสูง การที่จะให้ได้มาซึ่งเงินทุนก็ย่อมต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง จึงทำให้การลงทุนมีน้อย แต่ในทางตรงกันข้าม ถ้าระดับอัตราดอกเบี้ยต่ำ การทำให้ได้มาซึ่งเงินทุนย่อมต้องเสียค่าใช้จ่ายเพียงเล็กน้อย จึงทำให้มีการลงทุนเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสามารถเขียนฟังก์ชันแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการลงทุนกับอัตราดอกเบี้ยได้ดังนี้

$$I = f(i/r) \quad \dots(2)$$

I คือ การลงทุนทั้งหมด (Investment)

r คือ ระดับอัตราดอกเบี้ย (rate of interest)

ดังนั้น อัตราดอกเบี้ยจะเป็นตัวที่คอยปรับให้ปริมาณการออมเท่ากับปริมาณการลงทุนอยู่เสมอ กล่าวคือ ถ้าปริมาณการออมมีมากกว่าปริมาณการลงทุน ก็จะทำให้ผู้ออมแข่งขันกันเองในการที่จะให้น้ำลงทุนกู้ยืม ซึ่งผลของการแข่งขันจะทำให้ระดับอัตราดอกเบี้ยลดลง และจะทำให้ปริมาณการออมในช่วงเวลาต่อไปลดลง ขณะเดียวกันปริมาณการลงทุนก็จะเพิ่มขึ้นในที่สุด และก็จะมาสู่ระดับอัตราดอกเบี้ยดุลยภาพที่การออมเท่ากับการลงทุนพอดี

2) ทฤษฎีความพึงพอใจหลักทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูง

เกี่ยวกับทฤษฎีความพึงพอใจหลักทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูง (Liquidity Preference Theory) ตามแนวความคิดของ จอห์น เมานด์ เคนส์ (John Maynard Keynes) นั้น (देख กาญจนางกูร, 2539) อัตราดอกเบี้ยจะถูกกำหนดโดยอุปสงค์ของการถือเงิน (Demand for Money) และอุปทานของเงิน (Supply for Money) ในระบบเศรษฐกิจ ด้านอุปสงค์ต่อการถือเงินนั้น เคนส์ให้แนวคิดว่าคุณคณหรือหน่วยธุรกิจต่าง ๆ ในระบบเศรษฐกิจจะถือเงินสดไว้เพื่อวัตถุประสงค์ 3 ประการคือ

2.1 ต้องการถือเงินไว้เพื่อใช้จ่ายประจำวัน (Transaction Demand for Money)

สำหรับผู้บริโภคนั้นการถือเงินประเภทนี้จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับรายได้และระยะเวลาที่จะจ่ายเงินงวดใหม่เป็นสำคัญ กล่าวคือ ถ้าประชาชนมีรายได้มากและระยะเวลาจ่ายเงินแต่ละงวดห่างกันมาก ปริมาณเงินที่ต้องการถือไว้ใช้จ่ายประจำวัน เช่น ค่าอาหาร ค่าเดินทาง ค่าพักผ่อน และค่าอื่น ๆ ก็จะมีมากขึ้น ทั้งนี้เพราะเมื่อมีรายได้มากก็ย่อมต้องการหาซื้อสินค้าหรือบริการมากขึ้นด้วย ส่วนหน่วยธุรกิจก็จะมีลักษณะเช่นเดียวกัน คือ การจะถือเงินไว้ใช้จ่ายประจำวันมากหรือ

น้อยย่อมขึ้นอยู่กับขนาดของหน่วยธุรกิจและปริมาณการซื้อขายประจำวันของหน่วยธุรกิจนั้น ๆ เป็นสำคัญ

2.2 ต้องการถือเงินไว้ใช้จ่ายยามฉุกเฉิน (Precautionary Demand for Money)

การถือเงินประเภทนี้ของบุคคลหรือหน่วยธุรกิจจะมากหรือน้อยนั้นขึ้นอยู่กับรายได้ สภาพแวดล้อม ตลอดจนโอกาสที่จะพึ่งบริการทางสังคมจากรัฐบาล กล่าวคือ ผู้ที่มีรายได้สูง หรือมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับอนาคตของตนมากก็จะเก็บเงินประเภทนี้ไว้มาก

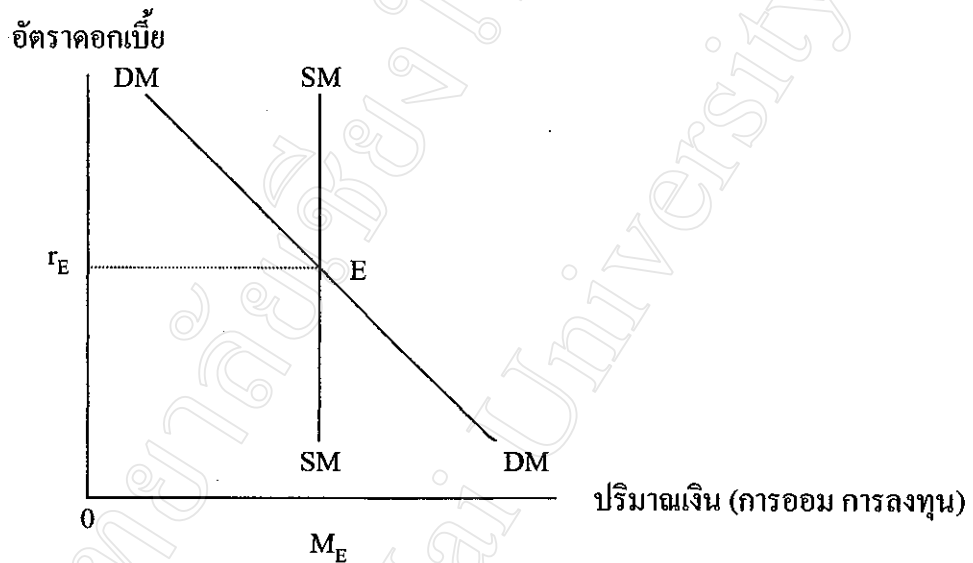
2.3 ต้องการถือเงินไว้เพื่อเก็งกำไร (Speculative Demand for Money)

การถือเงินประเภทนี้ของบุคคลหรือหน่วยธุรกิจจะมากหรือน้อยนั้นขึ้นอยู่กับระดับอัตราดอกเบี้ยในปัจจุบันและการคาดคะเนการเปลี่ยนแปลงระดับอัตราดอกเบี้ยในอนาคต กล่าวคือ ถ้าปัจจุบันอัตราดอกเบี้ยมีระดับต่ำ หลักทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูงจะมีค่าสูง ประชาชนจะลงทุนซื้อหลักทรัพย์ไว้เป็นจำนวนมาก โดยคาดว่าระดับอัตราดอกเบี้ยจะสูงขึ้นในอนาคต (ราคาหลักทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูงจะต่ำลง) แล้วขายหลักทรัพย์ก่อนที่ราคาหลักทรัพย์จะลดลง คือถือเงินเพื่อเก็งกำไรไว้มาก ในทางกลับกัน ถ้าระดับอัตราดอกเบี้ยสูงผลตอบแทนหรือราคาหลักทรัพย์จะมีค่าต่ำ ประชาชนจึงลงทุนซื้อหลักทรัพย์ไว้เป็นจำนวนน้อยหรือถือเงินสดเพื่อเก็งกำไรไว้น้อย โดยรอให้ระดับอัตราดอกเบี้ยลดลงจึงจะซื้อหลักทรัพย์มากขึ้นก่อนที่ราคาหลักทรัพย์จะสูงขึ้น

ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่าอุปสงค์ต่อการถือเงินทั้งหมดในระบบเศรษฐกิจนั้น ประกอบด้วยอุปสงค์ต่อการถือเงินไว้ใช้จ่ายประจำวัน อุปสงค์ต่อการถือเงินไว้ใช้จ่ายยามฉุกเฉิน และอุปสงค์ต่อการถือเงินไว้เพื่อเก็งกำไรในการซื้อขายหลักทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูง สำหรับอุปสงค์ต่อการถือเงินในสองประเภทแรกจะขึ้นอยู่กับรายได้เป็นสำคัญ ซึ่งในระยะสั้นเราถือว่าระดับรายได้ของประชาชนคงที่ ดังนั้นอุปสงค์ต่อการถือเงินในสองประเภทแรกจึงมีระดับคงที่ตามไปด้วย ส่วนอุปสงค์ต่อการถือเงินไว้เพื่อเก็งกำไรในการซื้อขายหลักทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูงจะมีความสัมพันธ์ในเชิงผกผันกับระดับอัตราดอกเบี้ย ลักษณะเช่นนี้เส้นอุปสงค์ต่อการถือเงินทั้งหมดในระบบเศรษฐกิจจึงมีลักษณะเป็นไปตามอุปสงค์ต่อการถือเงินไว้เพื่อเก็งกำไรในการซื้อขายหลักทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูง คือมีลักษณะลาดลงจากทางซ้ายมือไปทางขวามือ

ส่วนอุปทานของเงินในระบบเศรษฐกิจ หมายถึง ปริมาณเงินทั้งหมดที่กำลังใช้หมุนเวียนอยู่ในระบบเศรษฐกิจในระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง ซึ่งได้แก่ เหรียญกษาปณ์ ธนบัตร และเงินฝาก กระแสรายวันของระบบธนาคารพาณิชย์ที่ผู้ฝากสามารถสั่งจ่ายเช็คได้ จะมีปริมาณมากหรือน้อยย่อมขึ้นอยู่กับนโยบายทางการเงินของรัฐบาลเป็นสำคัญ โดยมีได้ขึ้นอยู่กับระดับอัตราดอกเบี้ยแต่อย่างใด และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในระยะเวลาสั้นแล้ว ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจจะมีอยู่ในจำนวนที่คงที่

ระดับอัตราดอกเบี้ยคุณภาพถูกกำหนดขึ้นจากอุปสงค์ต่อการถือเงินและอุปทานของเงินที่กำลังหมุนเวียนอยู่ในระบบเศรษฐกิจ แต่เนื่องจากอุปทานของเงินมักไม่เปลี่ยนแปลงโดยเฉพาะในระยะเวลาสั้น ดังนั้นระดับอัตราดอกเบี้ยจึงเปลี่ยนแปลงไปตามอุปสงค์ต่อการถือเงินเป็นสำคัญ ซึ่งสามารถแสดงได้ดังรูป 2.2 ดังนี้

รูป 2.2 แสดงอัตราดอกเบี้ยคุณภาพโดยทฤษฎีความพึงพอใจหลักทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูง

จากรูป 2.2 ให้แกนตั้งแทนระดับอัตราดอกเบี้ย และแกนนอนแทนปริมาณเงิน จุด E คือจุดดุลยภาพที่เกิดจากอุปสงค์ของการถือเงิน (DM) ตัดกับเส้นอุปทานของเงิน (SM) ทำให้เกิดระดับอัตราดอกเบี้ยคุณภาพเท่ากับ $0r_E$ และปริมาณเงินดุลยภาพเท่ากับ $0M_E$

ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า อัตราดอกเบี้ยคือ ราคาของเงินทุนหรือราคาของเงินในฐานะที่เป็นปัจจัยการผลิตอย่างหนึ่ง อัตราดอกเบี้ยนับว่ามีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจอย่างมาก ทั้งนี้เพราะอัตราดอกเบี้ยเป็นสิ่งจูงใจให้เกิดการออมและเป็นสิ่งกระตุ้นให้เกิดการลงทุน ทำให้ระบบเศรษฐกิจเกิดความเจริญเติบโต

3) Relative Income Hypothesis

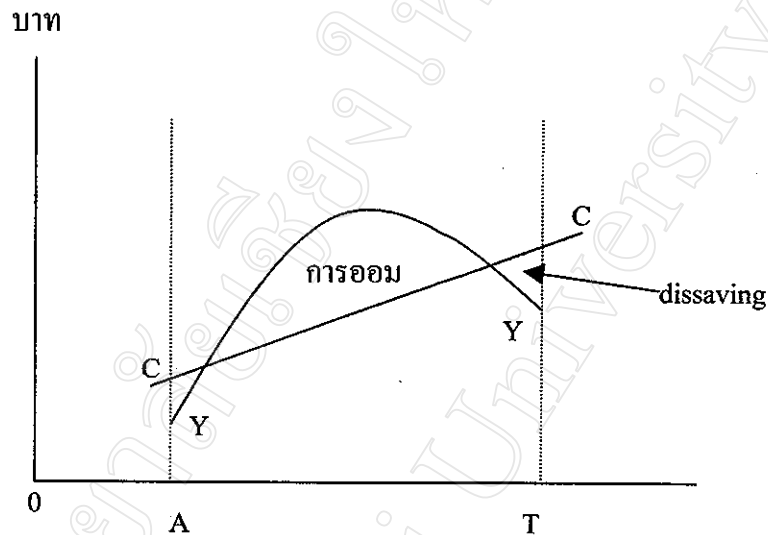
เป็นทฤษฎีของ J.S. Duesenberry (ชาวลิต คชหิรัญ, 2541) ที่ได้กล่าวถึงพฤติกรรมของผู้บริโภคซึ่งมิได้ขึ้นอยู่กับรายได้ที่ตนเองได้รับ หากขึ้นอยู่กับรายได้เปรียบเทียบกับเพื่อนบ้านหรือครอบครัวที่เกี่ยวข้อง หรือเปรียบเทียบกับความเป็นอยู่ของตนในอดีต โดยเฉพาะช่วงเวลาที่เคย

กินคือผู้ดีมาก่อน Duesenberry ได้ทำการศึกษาครอบครัวของชาวนิโกรกับคนขาวในสหรัฐอเมริกา พบว่า รูปแบบการใช้จ่ายของคนทั้งสองฝ่ายจะมีการเลียนแบบกันมาก (Demonstration Effect) เมื่อมีรายได้เท่ากัน กล่าวคือ คนนิโกรที่อาศัยอยู่ในชุมชนเดียวกันกับคนขาวที่มีรายได้น้อย คนนิโกรจะเลียนแบบการบริโภคของคนขาวที่มีรายได้น้อย และถ้าคนนิโกรอาศัยอยู่ในชุมชนของคนขาวที่มีรายได้สูง เขาก็จะเลียนแบบการบริโภคของคนขาวที่มีรายได้สูงเช่นกัน Relative Income Hypothesis มีข้อสมมติที่ว่า การใช้จ่ายในการบริโภคต่อรายได้จะเปลี่ยนแปลงไปก็ต่อเมื่อรายได้เปลี่ยนแปลงไปเท่านั้น และเมื่อรายได้คงที่ สัดส่วนของการบริโภคในครอบครัวต่อรายได้จะไม่เปลี่ยนแปลง แต่ทฤษฎีนี้จะเน้นความสำคัญของการเลียนแบบกันอันเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการตัดสินใจในการบริโภค และก่อให้เกิดการเอาอย่างกันในการบริโภค ทั้ง ๆ ที่ระดับรายได้ของผู้บริโภคมีความแตกต่างกัน ซึ่งส่งผลกระทบต่ออารมณ์เงินของครอบครัวที่มีรายได้น้อยกว่า

4) ทฤษฎีการบริโภคตลอดช่วงอายุขัย

ตามแนวคิดของ Franco Modigliani ในทฤษฎีการบริโภคตลอดช่วงอายุขัย (The Life Cycle Hypothesis) นั้น (กัญญา กุณทิกาญจน์, 2542) การตัดสินใจในการบริโภคของบุคคลก่อนข้างมีเสถียรภาพตลอดวงจรชีวิต เมื่อเปรียบเทียบกับรายได้ที่คาดว่าจะได้รับตลอดชีวิต เพราะเชื่อว่าการบริโภคไม่ได้ขึ้นอยู่กับรายได้ในขณะนั้นเท่านั้น แต่ยังขึ้นอยู่กับการคาดคะเนรายได้ตลอดอายุขัยทั้งหมด คือ ตั้งแต่อดีต ปัจจุบัน และอนาคตอีกด้วย ตามแนวคิดของทฤษฎีนี้ บุคคลมักจะเก็บออมเงินไว้ขณะที่ทำงานเพื่อให้ได้เงินออมเพียงพอต่อแผนการบริโภคซึ่งวางไว้สำหรับตอนเกษียณอายุ เมื่อบุคคลวางแผนจะบริโภคในระดับที่คงตัวตลอดชั่วอายุและรายได้ต่อปีก็มักจะคงตัวในช่วงที่มีงานทำ ดังนั้นเปอร์เซ็นต์ของการออมรายได้ต่อปีของบุคคลซึ่งสูงขึ้นในแต่ละปีก่อนข้างคงที่ก่อนที่จะเกษียณอายุ จึงทำให้การออมต่ำในช่วงปีแรก ๆ ที่เริ่มงานและการออมจะสูงขึ้นในปีหลัง ๆ กล่าวคือ คนงานใหม่ที่เข้าสู่ตลาดแรงงานซึ่งคาดว่าจะรายได้ของตนจะสูงขึ้นตลอดเวลานั้น มักจะมีความโน้มเอียงในการบริโภคเฉลี่ย (APC : Average Propensity to Consume) มีค่ามากกว่า 1 ในขณะที่ความโน้มเอียงในการบริโภคเฉลี่ย (APC) ของผู้ที่ใกล้เกษียณอายุจะมีค่าน้อยกว่า 1 ซึ่งพฤติกรรมที่อธิบายมานี้สอดคล้องกับการศึกษาแบบภาคตัดขวางที่พบว่า บุคคลที่มีรายได้น้อยจะมีแนวโน้มที่จะไม่ออม แต่ในทางกลับกันสำหรับบุคคลที่มีรายได้สูงจะมีแนวโน้มที่จะออม ดังนั้นจึงคาดว่าความโน้มเอียงในการบริโภคเฉลี่ย (APC) จะคงตัวตลอดเวลาถ้ากำลังแรงงานประกอบไปด้วยสัดส่วนคนวัยหนุ่มสาว วัยกลางคน และวัยชราเท่า ๆ กัน ซึ่งจะสอดคล้องกับการศึกษาแบบอนุกรมเวลา และปัจจัยที่สำคัญในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรบริโภคภายใต้สมมุติฐานนี้ก็คือนอกเหนือที่

ได้รับจากสินทรัพย์ทางการเงิน รายได้จากทรัพย์สินที่เป็นมรดก อายุเมื่อเกษียณ และจำนวนปีของการเกษียณอายุที่คาดไว้ ดังจะเห็นได้จากรูป 2.3

รูป 2.3 แสดงการบริโภคตามทฤษฎีการบริโภคตลอดช่วงอายุขัย

A	หมายถึง	จุดเริ่มต้นทำงาน
T	หมายถึง	ระยะเวลาหรือช่วงเวลาที่บุคคลเกษียณอายุ
Y	หมายถึง	รายได้
C	หมายถึง	การบริโภค

จากรูป 2.3 จะเห็นว่าช่วงต้นของชีวิตการทำงานที่มีประสบการณ์น้อย รายได้จะต่ำกว่าการบริโภค ส่วนในช่วงบั้นปลายชีวิตประสิทธิภาพในการทำงานจะต่ำ รายได้ก็จะต่ำกว่าการบริโภค (แสดงด้วยเส้น YY) ส่วนทางด้านกรบริโภคนั้น ผู้บริโภคจะพยายามรักษาระดับการบริโภคที่ค่อนข้างคงที่หรือมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ดังแสดงด้วยเส้นการบริโภค (CC) และช่วงก่อนเกษียณอายุนั้นผู้บริโภคจะเก็บออมเอาไว้สำหรับชำระหนี้ที่ก่อขึ้นในช่วงแรกของการทำงาน และในตอนปลายของชีวิตหลังเกษียณอายุก็จะมี การนำเงินออมที่ได้สะสมไว้ออกมาใช้จ่าย (dissaving)

5) ทฤษฎีปริมาณเงินในรูปแบบการถือเงินสด

ตามแนวความคิดของนักเศรษฐศาสตร์สำนักเคมบริดจ์ ในทฤษฎีปริมาณเงินในรูปแบบการถือเงินสด (The Cash-balance Approach) นั้น (วเรศ อุปปาทิก, 2541) ความต้องการถือเงินสดจะมีความสัมพันธ์ในทางตรงกันข้ามกับอัตราดอกเบี้ย ซึ่งจะส่งผลถึงการออม กล่าวคือ ถ้าอัตราดอกเบี้ยสูงการออมก็จะเพิ่มขึ้น การที่ประชาชนยินดีจะถือเงินสดโดยปราศจากเสียซึ่งดอกผลผลตอบแทนนั้น เพราะเงินมีอรรถประโยชน์ในตัวของมันเอง เนื่องจากเงินนั้นทำให้คนมีอำนาจที่จะจับจ่ายใช้สอยได้ทันที เงินจึงให้บริการของความสะดวกแก่ผู้ถือ ยิ่งกว่านั้นการเป็นเจ้าของเงินยังสามารถซื้อของได้ในเงื่อนไขที่ได้เปรียบถ้าหากมีโอกาส และยังทำให้สามารถเตรียมพร้อมกับเหตุการณ์ในอนาคตที่ไม่แน่นอนอีกด้วย นอกจากนี้ความต้องการถือเงินยังขึ้นกับความมั่งคั่ง (มูลค่าทรัพย์สิน) รายได้ ค่าเสียโอกาส ตลอดจนปัจจัยอื่น ๆ ดังเช่น อุปนิสัยของบุคคล ระบบการจ่ายเงินชดเชยของสังคม และความหนาแน่นของประชากร เป็นต้น ซึ่งสามารถแสดงฟังก์ชันของความต้องการถือเงินได้ดังนี้

$$M_d = f(W, PY, i, r_k, r_c, U, X) \quad \dots(3)$$

โดย	M_d	หมายถึง	ความต้องการถือเงินสด
	W	หมายถึง	ความมั่งคั่ง (มูลค่าทรัพย์สิน)
	PY	หมายถึง	รายได้ที่เป็นเงิน
	i	หมายถึง	อัตราดอกเบี้ย
	r_k	หมายถึง	ผลตอบแทนจากเครื่องมือประเภททุน
	r_c	หมายถึง	ผลตอบแทนของสินค้าอุปโภคบริโภคคงทนถาวร
	U	หมายถึง	อรรถประโยชน์ของเงิน
	X	หมายถึง	ปัจจัยอื่น ๆ เช่น อุปนิสัยใจคอของบุคคล ความ สะดวกรวดเร็วของการสื่อสารคมนาคม ความหนาแน่นของประชากร และระบบการ จ่ายเงินชดเชยทางสังคม เป็นต้น

ความต้องการถือเงิน (M_d) มีความสัมพันธ์กับ W และ PY ในเชิงบวก และมีความสัมพันธ์กับ i, r_k, r_c ในเชิงลบ ดังนั้นความต้องการปริมาณเงินส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับขนาดโดยเปรียบเทียบของสินทรัพย์ที่ไม่ใช่เงิน นั่นคือ ถ้าหากว่าปริมาณเงินเปลี่ยนแปลงไป ระดับราคาของสินค้าจะ

เปลี่ยนแปลงไปมากกว่าหรือน้อยกว่าการเปลี่ยนแปลงของปริมาณเงินก็ได้ ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับผลตอบแทนของสินทรัพย์ที่มีเงินเป็นสำคัญ

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรของสถานีตำรวจในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ครั้งนี้ มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยสรุปดังนี้

ศุภชัย ชำรงสกุลศิริ (2536) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการออมของประเทศไทยในช่วงปี พ.ศ. 2513-2532 พบว่า อัตราการออมในประเทศไทยมีความสัมพันธ์โดยตรงกับรายได้ประชาชาติและอัตราดอกเบี้ย แบบจำลองที่ใช้มีความสอดคล้องกับวิธีการของแม็คคินนอร์และชอร์ คือ ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปร ได้แก่ รายได้ประชาชาติและอัตราดอกเบี้ยเป็นบวก แสดงความโน้มเอียงในการออมโดยเฉลี่ยสูงขึ้นเมื่อรายได้และอัตราดอกเบี้ยสูงขึ้น แต่ความสัมพันธ์ดังกล่าวไม่เด่นชัดมากนัก สำหรับประเทศไทยมีระดับการออมที่ต่ำเมื่อเทียบกับประเทศที่พัฒนาแล้ว ดังนั้นรัฐบาลควรสนับสนุนให้การออมขยายตัวมากขึ้น โดยการพัฒนาสถาบันการเงินต่าง ๆ ให้มีส่วนร่วมในการชักจูงใจในการออมเพิ่มมากขึ้น

สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2541) ได้จัดทำโครงการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน โดยมีจุดประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้จ่ายและการออมของครัวเรือนและเปรียบเทียบกับผลที่ได้เคยทำการสำรวจไว้เมื่อปี พ.ศ. 2536 เพื่อนำผลการเปลี่ยนแปลงมาใช้ประกอบการพิจารณาวางแผนนโยบายและกำหนดมาตรการส่งเสริมการออมที่เหมาะสม โดยเฉพาะในช่วงของการเร่งดำเนินนโยบายสร้างเสถียรภาพให้แก่ระบบเศรษฐกิจด้วยการกระตุ้นการออมภาคครัวเรือนอย่างจริงจัง ผลจากการศึกษาพบว่า ครัวเรือนที่จะมีการออมนั้นจะต้องมีรายได้ขั้นต่ำเดือนละ 9,000 บาทขึ้นไป ซึ่งมีสัดส่วนเพียงร้อยละ 43 ของครัวเรือนตัวอย่างที่สำรวจ โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญในการกำหนดการออมของครัวเรือนคือ เป็นการเก็บออมไว้ใช้ในยามเจ็บป่วยและยามชรา เป็นการออมเพื่อการศึกษา เป็นการออมเพื่อเป็นหลักประกันให้ครอบครัว เป็นการออมเพื่อเป็นทุนในการประกอบอาชีพและเพื่อต้องการผลตอบแทน ซึ่งมีแนวทางในการส่งเสริมการออม ได้แก่ การส่งเสริมให้ครอบครัวมีรายได้สูงขึ้น การรณรงค์ให้ประชาชนใช้จ่ายอย่างประหยัดและมีเหตุผลอันจะเป็นการช่วยลดรายจ่ายที่ฟุ่มเฟือย การพัฒนารูปแบบของการออมแบบผูกพันที่จะประกันแก่ผู้ออมเพื่อให้สามารถนำมาใช้ได้เมื่อยามเจ็บป่วยหรือยามชราทั้งในรูปแบบเงินฝากและกรมธรรม์ประกันชีวิต การรณรงค์รูปแบบการออมเพื่อการศึกษาให้มีความหลากหลายมากขึ้น การมุ่งเน้นการออกรูปแบบเงินฝากเพื่อเป็นหลักประกันในการกู้ยืมไปประกอบอาชีพซึ่งจะเป็นการช่วยให้มีเงินออม

มากขึ้น การพัฒนารูปแบบเงินฝากประจำให้มีความหลากหลายขึ้นและสามารถเบิกถอนหรือโอน เปลี่ยนมือได้สะดวกเพื่อจูงใจให้ผู้ฝากที่หวังผลตอบแทนมีทางเลือกมากขึ้น

จันทร์จิรา สุริยะชัยพร (2541) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อทางเลือกใช้บริการเงินฝากของลูกค้านานาชาติธนาคารหลวงไทย จำกัด (มหาชน) จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 240 คน พบว่า ลูกค้ำส่วนใหญ่ของธนาคารทราบถึงปัญหาของสถานะเศรษฐกิจที่ถดถอย โครงสร้างของธนาคารธนาคารหลวงไทย จำกัด (มหาชน) ที่เปลี่ยนไป โดยทราบถึงการแข่งขันระดมเงินฝากของธนาคารที่จ่ายอัตราดอกเบี้ยสูง และทราบถึงการค้ำประกันเงินฝากเต็มจำนวนโดยรัฐบาล ลูกค้ำมีความเห็นว่าการมั่นคงของธนาคารมีความเสี่ยงและไม่มีความเสี่ยงในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน จึงกล่าวได้ว่า ปัจจัยด้านอัตราดอกเบี้ยและความมั่นคงของธนาคารไม่ใช่ปัจจัยที่ลูกค้ำนำมาพิจารณาในการเลือกใช้บริการเงินฝากกับธนาคารเพียงปัจจัยเดียว แต่เป็นเพียงปัจจัยหลักในอันดับต้น ๆ เท่านั้น นอกจากนี้ลูกค้ำยังพิจารณาจากการบริการของผู้บริหารสาขาและพนักงานที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี พุดจาสุภาพ ให้บริการที่สะดวกรวดเร็ว และเชื่อถือได้ รวมถึงทำเลที่ตั้งธนาคารที่เดินทางสะดวก อยู่ใกล้บ้านหรือที่ทำงาน

กเรนทร์ ถาวร (2542) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการจัดสรรเงินออมของอาจารย์คณะเศรษฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ คณะพยาบาลศาสตร์ และคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในช่วงภาวะอัตราดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารพาณิชย์ลดต่ำลง จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 52 คน ผลการศึกษาพบว่า ในทุกรูปแบบของการออมและการจัดสรรเงิน เพศหญิงจะมีการออมสูงกว่าเพศชาย เว้นแต่ในกรณีของการซื้อหุ้นและการซื้อขายเงินตราซึ่งมีอัตราความเสี่ยงสูงที่เพศชายจะให้ความสนใจมากกว่า และไม่ว่าจะจำแนกรูปแบบการออมตามเพศ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา สถานภาพ หรือตำแหน่งหน้าที่การงาน การออมเงินในรูปแบบเงินฝากธนาคารพาณิชย์เป็นรูปแบบการออมที่มีมากที่สุดในทุกประเภท

ศิริลักษณ์ เรื่องจิตัชชาวลย์ (2543) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการฝากเงินออมปลอดภาษีของธนาคารพาณิชย์หนึ่ง ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 คน โดยแยกเป็นลูกค้ำที่ใช้บริการเงินออมปลอดภาษี 100 คน และลูกค้ำที่ใช้บริการฝากเงินออมไม่ปลอดภาษี 100 คน ผลการศึกษาพบว่า ลูกค้ำผู้ใช้บริการฝากเงินออมปลอดภาษีเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 26-35 ปี สมรสแล้ว มีสมาชิกในครอบครัว 4-6 คน จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทและห้างร้านเอกชน มีรายได้ไม่เกิน 20,000 บาทต่อเดือน และมีรายจ่ายอยู่ระหว่าง 5,000-20,000 บาทต่อเดือน สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อการฝากเงินออมปลอดภาษีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมี 4 ประการคือ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน อาชีพ รายได้ต่อเดือน และรายจ่ายต่อเดือนของลูกค้ำ